

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Doğu Marmara Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü

Sayı : 33278752-140.01.01

Konu : İhrakiye (Akaryakıt) ve Kumanya
Teslimlerinde, Denetiminde,
Kontrolünde ve
Vergilendirilmesinde Uygulanacak
Usul ve Esaslar

BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ EMRİ
(2020/13)

4458 sayılı Gümrük Kanununun 176 ncı maddesi gereği deniz taşıtlarına ihrakiye (akaryakıt) ve kumanya teslimi ile ihrakiye (akaryakıt) ve kumanya teslimlerinin denetimi, kontrolü ve vergilendirilmesi aşağıda belirtilen usul ve esaslara göre yapılacaktır.

A- İhrakiye (Akaryakıt) Ve Kumanya Teslimlerinde Uygulanacak Usul Ve Esaslar

1. Gemi kaptanları, acenteleri, bunker veya liman bayileri, geminin gideceği yeri ve talep edilen yakıt miktarını yazılı olarak gümrük idaresine bildirmeli, bunun mümkün olmadığı durumlarda söz konusu yazılı bildirim NCTS beyannamesi ekinde ibraz edilmelidir.

Talebe ilişkin belgede geminin bulunduğu liman veya iskelenin adı belirtilecek, ayrıca yakıt talep eden geminin gümrük personeline geliş sorgusunun yapılmasına müteakip işlemler devam edecektir.

Aynı şekilde kaptanlar, gemi acenteleri ve kumanyacılık firmaları geminin gideceği yer ve gemiye verilecek kumanyanın cins ve miktarını belirtir şekilde düzenleyecekleri kumanya listelerini gümrük idaresine bildirmeleri gerekmektedir.

Şüphe veya ihbar olmadıkça, yakıt, yağ ve kumanya muayeneye tabi tutulmaz ve sadece gümrük idaresinin gözetimi altında gemiye yüklenir.

2. Türkiye Gümrük Bölgesi dışına sefer yapan Türk bandıralı gemilerde, Gümrük Yönetmeliği ek-76'da yer alan örneğe uygun yakıt ve kumanya defteri olup olmadığı, bu defterin sayfalarının gümrük idaresince önceden onaylanıp onaylanmadığı kontrol edilmelidir. Onaylanmadığı tespit edilen defterlerin ilgililerden talep edilerek onanması sağlanmalıdır. Bu deftere yakıt ve kumanyanın gümrük tarife istatistik pozisyonu, miktarı ve beyanname ile faturanın numara ve tarihi, yazılarak alt kısmı gümrük idaresince resmi mühürle mühürlenmeli ve imzalanmalıdır.

3. Türk bandıralı gemilerin yabancı limanlardan gelişlerinde, ilk uğrayacakları Türk limanı olunması durumunda, ilgililerce yakıt ve kumanyaları için düzenlenecek listenin, *(mümkün olması durumunda Tek Pencere Sistemi üzerinde incelenmesi)*, mümkün olmaması durumunda geminin kontrolünün yapılması sırasında alınması gerekmektedir.

Yukarıda bahsedilen listede,

- Yabancı limanlardan alınmış olan kumanyanın cins ve miktarı ile sefer sırasında tüketilen miktarı,
- Evvelce Türkiye’de, serbest dolaşımda olan maddelerden veya geçici depolama yerleri ve antrepolardan tedarik edilen yakıt ve kumanyaların cins ve miktarı ve bunlar için evvelce verilmiş olan transit veya ihracat beyannamelerinin numara ve tarihi, gümrük idaresi ve sefer sırasında tüketilen miktarları,

yer almalıdır.

İlgili memurlar, *(Tek Pencere Sistemi üzerinden görüntülenen listeyi)* veya bunun mümkün olmaması durumunda kendilerine verilen listeyi, yakıt ve kumanya defteri ile karşılaştırarak, beyan edilen miktarın defter kayıtlarına uygunluğunu incelemelidir.

4. Serbest dolaşımdaki akaryakıtın, ihrakiye olarak verilmesi aşamasında, ihracat mevzuatı hükümlerine göre işlem yapılması gerekmekte olup, buna göre yapılan teslimlerde gümrük beyanı, teslimin yapıldığı mahaldeki gümrük idaresinde yapılacaktır.

5. Serbest dolaşımda olmayan ve ihrakiye olarak teslim edilecek akaryakıtın Bölge Müdürlüğümüz bağlantısı gümrük idarelerinin dışındaki bir gümrük idaresinin denetim ve gözetimindeki gemilere teslim edilmek üzere sevk edilmesi halinde; akaryakıtı taşıyan barcın bütün kapak ve vanaları gümrük mührü ile mühürlenmeli, barca tatbik edilen mühürlerin sayısı ve seri numarası gümrük beyannamesine kaydedilmelidir.

6. Kocaeli il sınırları içerisinde ikinci iskele (Körfez-Körfez Teslimi) yoluyla yapılacak ihrakiye (akaryakıt) teslimi ile ilgili işlemlerin, Körfez Petrokimya Gümrük Müdürlüğü koordinesinde ve Körfez Petrokimya Gümrük Müdürlüğünce görevlendirilecek en az 1 gözetim memuru ve/veya muhafaza memuru aracılığıyla refakat işlemlerinin yapılması sağlanmalıdır. Bu hususta herhangi bir zafiyete mahal verilmeyecek, bu konuda azami dikkat ve özen gösterilecek idare amirlerince de bu konuda alınması mümkün olan tüm tedbirler alınacaktır.

B-İhrakiye (Akaryakıt) Ve Kumanya Teslimlerinin Denetimi, Kontrolü Ve Vergilendirilmesinde Uygulanacak Usul Ve Esaslar

1. Firmaların filolarına yeni katılan barçlarda gizli bölme bulunup bulunmadığına yönelik denetlemeler ve işlemler 2014/02 sayılı genelge kapsamında yapılmalı ve firmaların bu konuda mağduriyet yaşamaması konusunda azami dikkat ve özen gösterilmelidir.

2. Barçların ihrakiye olarak teslim edilecek akaryakıtın yüklenmesinden önce boş olup olmadığının tespit işlemleri yapılacaktır. Söz konusu tespit işlemleri, herhangi bir tereddüte mahal vermeyecek şekilde yetkili gözetim şirketlerine yaptırılacak ve ölçüm sonuçlarına ilişkin raporu düzenlenecek ve en az bir nüshası gümrük idaresince oluşturulacak dosyada muhafaza edilecektir.
3. Muhtemel suiistimallerin önlenmesi amacıyla, ihrakiyenin verilmesi sırasında görevli gümrük personeli tarafından geminin seyir jurnali, devriçark ve yakıt ve kumanya defteri incelenerek şüpheli bir durum bulunup bulunmadığı ve geminin dış seferde olup olmadığı kontrol edilecektir.
4. Antrepolardan ihrakiye teslimi yapacak barçlara akaryakıt dolumu antrepo memurları gözetiminde, barçlara refakat ve ihrakiye teslimi görevi gözetim memurlarınca yerine getirildiği durumlarda, teslimi yapılacak ihrakiyenin barçlara dolumunu müteakip antrepo memuru ve gözetim memuru, beyannamenin arkasına aralarında teslim tesellüm işleminin gerçekleştirildiğine ilişkin şerh düşeceklerdir. Ancak varış Gümrük Müdürlüğü farklı olan Transit Beyannamelerinde (örneğin Zeytinburnu Gümrük Müdürlüğü) barçlarla sevkli ihrakiyelerde ilgili antrepo memuru aynı zamanda gözetim memuru görevini yürütecektir.
5. Refakat/Gözetim/Muhafaza memurunca, kaptan veya acentanın talep edilen akaryakıt ile ilgili beyanını doğrulayıcı belgeler ile akaryakıt/kumanya teslim edildikten sonra ilgili defterlere (Yakıt, Yağ ve Kumanya Defteri, Devriçark, Seyir jurnalı defteri v.s) yazılması yönünde ve yine ilgili defterlere kaptan veya diğer yetkililerce kaşe, mühür vb. meşruhatların düşülmesi gerektiğine ilişkin söz konusu kişilere bilgilendirme yapılacaktır.
6. Ihrakiye teslimi yapan Barçlarda ve Liman/İskelelerde bulunan kameraların incelenerek çalışıp çalışmadığına, çözünürlüklerinin yeterli olup olmadığına ve diğer hususlara ilişkin yapılacak risk analizlerine göre muayyen zamanlarda denetim yapılacaktır.
7. İhracat hükmünde olmayan Transit Beyannamelerinde Damga Vergisinin yatırılıp yatırılmadığının kontrolünün yapılması gerekmektedir.
8. Ihrakiye teslimleri ile ilgili tüm belgelerin Gümrük Müdürlüğünün ilgili servisince klasörlerinde denetime hazır hale getirilerek arşivlenmesi gerekmektedir.
9. Harici kabotajdan dönüp dahili kabotaja girecek gemilerin yabancı limanlardan aldıkları yakıtların miktarı gemilerin seyir jurnallerinde ve devriçark defterinde gösterilmelidir. Söz konusu gemilerin yeniden harici kabotaja geçmeleri durumunda, seyir jurnaline göre alınan miktar ile, seyir jurnali ve devriçark defterine göre sarf edilen miktar arasındaki fark bulunarak vergiye esas tutulacak miktar tespit edilmelidir.
10. Yurtdışı seferden dönen Türk bayraklı gemilerin, Türk limanları arasında yapacakları seferde kullanılan yakıtın vergilendirilmesinde Gümrük Yönetmeliğinin 482 nci maddesi ile 2013/36 sayılı Genelge'nin 3 üncü maddesi hükümleri uygulanacaktır.
11. Gemilerin Transit yakıtlarının takibi için, ilk varışta gemi kontrolü yapan ve tutanak

tanzim eden Gümrük İdaresince Takip Defterleri tutularak dosya açmaları ve belirli aralıklarla kayıtların kontrol edilerek transit yakıtın yurtiçinde tüketilip tüketilmediği, Yönetmelikte belirtilen 3 aylık süre içerisinde yurtdışına çıkıp çıkmadığı, Gemi Takip Programı üzerinden incelenmesi gerekirse donatanı veya acentasından bilgi belge talep edilmesi ve sonucuna göre vergi tahsili ve/veya gerekli işlemlerin yapılması gerekmektedir.

12. İhraç veya transit eşyası ile milli eşyanın miktar tespiti, ilgili taşıma belgeleri ile geminin seyir jurnalleri üzerinden yapılacaktır.

13. İhrakiye olarak verilen yakıtın yurt içinde kullanılan kısmına ilişkin vergi tahakkuku ve tebligatının herhangi bir ek tahakkuk faizi hesaplanmaksızın Tahsilat Takip Programı üzerinden yapılabilmesine yönelik mezkur Programın "Kesinleşmiş Alacaklar Modülü" altında ayrı bir sekme açılmasına yönelik düzenleme kullanıma hazır hale getirilinceye kadarki sürede yükümlü sızlanmalarının önüne geçilmesini teminen, ihrakiyelerde vergi tahakkuk, takip ve tahsilat işlemlerinin manuel olarak yürütülmesi gerekmektedir.

14. Kabotaj Beyannamelerinin takibi için, ilgili gümrük müdürlüğü "Kayıt ve Takip Defteri" tutarak, teyit nüshalarının gelip gelmediği, Damga Vergisinin yatırılıp yatırılmadığı, hareket gümrüğüne bilgi verilip verilmediği, varış gümrüğünden bilgi teyidi gelip gelmediği vb. hususlarda dosya oluşturularak gerekli takip ve yazışmaların yapılması ile arşivlemeleri hususunda gerekli özeni gösterecektir.

C-Diğer Hususlar

1. Mezkur Bölge Müdürlüğü Emrinin uygulanmasının detaylandırılması amacıyla bağlantı Gümrük Müdürlüklerimizce Müdürlük Emri yürürlüğe konulması mümkündür.

2. Yukarıda yer almayan hususlara ilişkin ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılacaktır. İlgili memurlar mevzuat hükümlerinin değişmesi ve/veya yeni mevzuat düzenlemeleri yapılması durumunda, değişiklikleri takip etmek ve bilmekle sorumludur.

- ✓ Gümrük Kanunu 176 ncı madde,
- ✓ Gümrük Yönetmeliği 476 ila 482 nci maddeleri,
- ✓ Türkiye Limanları Ve İskeleleri Arasında Deniz Taşıtlarıyla Yapılan Taşıma İle Yükleme Ve Boşaltmalarda Gümrük Gözetim Ve Kontrolü Usul Ve Esaslarına İlişkin Tebliğ,
- ✓ 2013/28-2013/36-2014/02-2019/18 sayılı Genelgeler,
- ✓ 12.11.2010 tarihli 25341 sayılı ve 08.05.2020 tarihli, 54212785 sayılı Tasarruflu Yazı,
- ✓ 5015 Sayılı Petrol Piyasası Kanunu,
- ✓ Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği,
- ✓ 6648 sayılı Ham Petrol, Akaryakıt, İhrakiye, Madeni Yağ, Baz Yağ Ve Petrolle İlişkili

Maddelere Dair Karar

3.13.06.2007 tarih ve GİŞ.043/C-15598 sayılı dağıtımly yazı yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

e-imzalıdır.

Mehmet Ali ARSLAN

Bölge Müdürü V.

Dağıtım :

Bölge Müdür Yardımcılarına

Bölge Müdürlüğü Şube Müdürlüklerine

Kocaeli Personel Müdürlüğüne

Bağlantımız Gümrük Müdürlüklerine

Bağlantımız Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlüğüne

Kocaeli Laboratuvar Müdürlüğüne

Kocaeli Tasfiye İşletme Müdürlüğüne